EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 16.12.2025
COM(2025) 765 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

om genomförandet av förordning (EU) nr 691/2011 om europeiska miljöräkenskaper

(1) INLEDNING

Genom förordning (EU) nr 691/2011 om europeiska miljöräkenskaper ([1]) (*förordningen*) infördes en gemensam ram för insamling, sammanställning, överföring och utvärdering av europeiska miljöräkenskaper. I artikel 10 i förordningen anges följande:

> ”Senast den 31 december 2013 och därefter vart tredje år ska kommissionen överlämna en rapport om genomförandet av denna förordning till Europaparlamentet och rådet. Denna rapport ska innehålla en utvärdering av framför allt kvaliteten hos de uppgifter som har överförts, de metoder som använts vid uppgiftsinsamlingen, den administrativa bördan för medlemsstaterna och de deltagande enheterna samt statistikens användbarhet och effektivitet.”

Detta är den femte rapporten som fullgör denna skyldighet. De föregående rapporterna offentliggjordes 2022 ([2]), 2019 ([3]), 2016 ([4]) och 2013 ([5]).

(2) MILJÖRÄKENSKAPER

Sedan 2019 har den europeiska gröna given legat till grund för kommissionens åtagande att ta itu med klimat- och miljöutmaningar. Nya globala utmaningar har dock uppstått, och Europeiska kommissionen strävar efter att göra EU mer hållbart, konkurrenskraftigt och motståndskraftigt samt bättre förberett för klimatförändringar.

Ekonomin och miljön är oupplösligt förbundna med varandra. Konsekvent och heltäckande information om vår ekonomiska verksamhets miljöpåverkan, om miljöns sociala och ekonomiska fördelar och om fördelarna med att skydda miljön främjar genomförandet av EU:s prioriteringar när det gäller att stärka hållbarhet och resiliens för produktionen i EU och viljan att fasa ut fossila bränslen i ekonomin. Därför behöver beslutsfattarna högkvalitativ statistik om kopplingen mellan miljö och ekonomi för att övervaka framstegen och fatta beslut om politiska åtgärder.

Miljöräkenskaper utgör ett kraftfullt och mångsidigt informationsramverk om hållbarhets- och klimateffekterna av EU:s ekonomiska verksamhet. Standardvarianter av ekonomisk statistik (såsom nationalräkenskaper) är inte utformade för att fullt ut ta hänsyn till miljöpåverkan av produktion, konsumtion, investering eller finansiering. Miljöräkenskaper integrerar ekonomiska och miljömässiga aspekter och ger därmed en fullständigare bild av situationen.

Den kommande reviderade standarden för nationalräkenskaper ENS 202X kommer att omfatta naturresurser i mycket högre grad än tidigare. Sammanställningen av nationalräkenskaper

---

([1]) EUT L 192, 22.7.2011, s. 1, ELI: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=CELEX:02011R0691-20250624.

([2]) COM(2022) 718, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX:52022DC0718.

([3]) COM(2020) 56, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?qid=1583142055591&uri=CELEX:52020DC0056.

([4]) COM(2016) 663, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?qid=1478531808092&uri=CELEX:52016DC0663.

([5]) COM(2013) 864, http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/ALL/?uri=CELEX:52013DC0864.

kommer därför mer än någonsin att bygga på tillförlitliga miljöräkenskapsdata.

De europeiska miljöräkenskaperna ligger till grund för den överstatliga dimensionen av miljöproblemen. De använder ett systematiskt tillvägagångssätt och omfattar alla medlemsstater och en rad olika miljöfrågor, vilket möjliggör politiska bedömningar och jämförelser mellan medlemsstaterna.

Det viktigaste inslaget i miljöräkenskaperna är integrering, dvs. integrering av olika typer av information (statistisk, administrativ, modellerad osv.) och integrering av miljömässiga och ekonomiska aspekter såsom i) energianvändning, beskattning och utsläpp, ii) materialutvinning och avfall och iii) miljö- och klimatrelaterade offentliga och företagsrelaterade utgifter (inklusive investeringar), iv) ekosystemens omfattning och tillstånd samt deras bidrag till samhället och miljön.

Miljöräkenskaper är ett effektivt och ändamålsenligt sätt att samla in information av följande skäl:

- De återanvänder tillgängliga data och gör det således möjligt att ta fram nya uppgifter med begränsad administrativ börda för företag och medborgare.
- De gör det möjligt att dubbelkontrollera och jämföra information från olika källor, vilket gör det möjligt att få fram information av hög kvalitet utan alltför stor ansträngning.

De europeiska miljöräkenskaperna bygger på de internationella standarderna systemet för integrerade miljöräkenskaper – den centrala ramen (SEEA CF) ([6]) och systemet för integrerade miljöräkenskaper: ekosystemräkenskaper (SEEA EA) ([7]). Dessa standarder utarbetades och gavs ut av FN, Europeiska kommissionen (Eurostat), FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation, Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD), Internationella valutafonden och Världsbanken. SEEA CF håller på att ses över och en uppdatering planeras till 2028.

Miljön och klimatet påverkar människor världen över och har gränsöverskridande aspekter som är förknippade med utsläpp till luften, material och handel, vattenanvändning, energi, beskattning, investeringar osv. Globala standarder är därför avgörande. Därför samordnas SEEA CF med det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet och betalningsbalansen.

Inom ramen för ovannämnda standarder fastställs i förordningen europeiska miljöräkenskaper för medlemsstaternas rapportering, datakällor, genomförande av pilotstudier osv. Den har betydelse för Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) ([8]). Räkenskaperna delas upp i nio moduler enligt följande.

([6]) https://seea.un.org/.

([7]) https://seea.un.org/ecosystem-accounting.

([8]) Förordningen omfattar Norge och Island. Liechtenstein är fullständigt undantaget. Förordningen ingår i Schweiz bilaterala avtal med Europeiska unionen om samarbete på statistikområdet sedan december 2019 (beslut nr 2/2019 av Gemensamma statistiska kommittén för Europeiska unionen och Schweiz av den 2 december 2019 om ersättning av bilaga A till avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Schweiziska

- **Räkenskaper över utsläpp till luft**: Utsläpp till atmosfären av sex växthusgaser (bl.a. koldioxid och koldioxid från biomassa som använts som bränsle) och sju luftföroreningar (bl.a. ammoniak och små dammpartiklar), uppdelade på 64 utsläppande industrier samt hushållen.
- **Miljörelaterade skatter efter ekonomisk aktivitet**: Skatter som rör energi, transport, föroreningar och naturresurser, inklusive särskilda kategorier för koldioxid och system för handel med utsläppsrätter, med en uppdelning som omfattar 64 betalande industrier plus hushåll och utländska aktörer.
- **Materialflödesräkenskaper för ekonomin**: Mängden fysiska insatsvaror som bidrar till ekonomin, materialansamling i ekonomin och utflöden till andra ekonomier eller flöden tillbaka till miljön. Denna information är viktig för att övervaka framstegen mot en cirkulär ekonomi.
- **Räkenskaper för miljöskyddskostnader**: Ekonomiska enheters utgifter för miljöskydd. Kostnader omfattar investeringar och kategorier av konsumtion.
- **Räkenskaper över sektorn för miljövänliga varor och tjänster:** Utflöde, förädlingsvärde och export av varor och tjänster för miljöskydd eller resurshantering. Den sysselsättning som hänger samman med dessa aktiviteter rapporteras också.
- **Räkenskaper över fysiska energiflöden**: Energiflöden från miljön till ekonomin (utvinning av naturliga insatsvaror), inom ekonomin (tillverkning och användning av energiprodukter) och från ekonomin till miljön (utsläpp av energiresidualer), med en uppdelning som omfattar 64 industrier plus hushåll.
- **Skogsräkenskaper**: Uppgifter om skogsresurser och ekonomisk verksamhet inom skogs- och avverkningsindustrin på ett sätt som till fullo är förenligt med uppgifter som rapporteras enligt ENS 2010.
- **Räkenskaper över miljösubventioner och liknande transfereringar**: Löpande transfereringar och kapitaltransfereringar från den offentliga sektorn till företag och hushåll, avsedda att stödja verksamhet som skyddar miljön och naturresurserna, inbegripet produktion och användning av miljöprodukter.
- **Ekosystemräkenskaper**: Omfattningen av och tillståndet för ekosystemtillgångar och de tjänster som de tillhandahåller samhället och ekonomin. Försörjning med och pollinering av grödor, naturbaserad turism och global klimatreglering utgör exempel på ekosystemtjänster.

Var och en av ovanstående moduler definieras i en bilaga till förordningen. Medlemsstaterna har varit skyldiga att lämna in uppgifter till kommissionen (Eurostat) enligt bilagorna I–III sedan 2013, enligt bilagorna IV–VI sedan 2017 och enligt bilagorna VII och VIII sedan slutet

edsförbundet om samarbete på statistikområdet [2020/51], EUT L 17, 22.1.2020, s. 7, ELI: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=CELEX:22020D0051).

av 2025, med uppgifter enligt bilaga IX (ekosystemräkenskaper) som ska ha lämnats in i slutet av 2026.

(3) VERKSAMHETER SEDAN DEN FÖRRA RAPPORTEN

Ändringar av förordningen och annan härledd lagstiftning

Förordning (EU) 2024/3024 av den 27 november 2024 ändrade förordning (EU) nr 691/2011. För det första lades tre nya moduler om skogsräkenskaper, räkenskaper över miljösubventioner och liknande transfereringar samt ekosystemräkenskaper till.

De nya modulerna om skogsräkenskaper och räkenskaper över miljösubventioner och liknande transfereringar bygger på redan befintliga, frivilligt inlämnade data (sedan 2016 respektive 2015).

Modulen för ekosystemräkenskaper är ny för de flesta medlemsstater. Den bygger på FN:s SEEA EA-standard som fastställdes 2021 samt på erfarenheter från Eurostat, kommissionens gemensamma forskningscentrum (JRC) samt vissa medlemsstater under de senaste åren. Gemensamma forskningscentrumet var genom Inca-projektet ([9]) först med att utveckla metoder för detta. Eurostat, det gemensamma forskningscentrumet och en grupp nationella experter har fortsatt processen sedan 2021. Eurostat organiserade frivilliga insamlingar av uppgifter 2023 och 2024 som förberedelse inför den första rapporteringsomgång som enligt förordningen ska ske 2026, och kommissionen (Eurostat) har medfinansierat kapacitetsuppbyggnad i medlemsstaterna med årliga bidrag sedan 2017.

Dessa tre moduler kommer att förbättra den information som finns tillgänglig för flera av EU:s åtgärder och mål, bland annat ambitionen om klimatneutralitet, från jord till bord-strategin, EU:s skogsstrategi, EU:s strategi för biologisk mångfald för 2030 och den globala konventionen om biologisk mångfald, markstrategin för 2030, förordningen om restaurering av natur och handlingsplanen för nollförorening. De kommer också att bidra till att göra övervakningen av målen för hållbar utveckling mer relevant för EU.

Tack vare räkenskapernas integrerade struktur kommer de nya modulerna också att tillföra betydande mervärde till de grundläggande statistiska uppgifterna och öka kapaciteten hos de sex befintliga modulerna, eftersom det kommer att vara möjligt att kombinera nya och gamla räkenskaper för att ta fram nya indikatorer.

De nya ekosystemräkenskaperna kan till exempel kombineras med befintliga räkenskaper över utsläpp till luft för att jämföra volymen av ekosystemens koldioxidbindning med volymen av växthusgasutsläpp. Det finns också en stark koppling mellan ekosystemräkenskaper, skogsräkenskaper och materialflödesräkenskaper för ekonomin vad gäller utvinning av biomassa.

Utöver de tre nya modulerna har förordning (EU) 2024/3024 av den 27 november 2024 förbättrat situationen även på andra sätt. Kommissionen (Eurostat) fick i uppdrag att offentliggöra och vid behov samla in uppgifter från medlemsstaterna om investeringar i

([9]) https://ecosystem-accounts.jrc.ec.europa.eu/.

begränsningen av klimatförändringar (se nedan). Kommissionen (Eurostat) var också skyldig att skapa en ny digital publikation om klimatförändringar samt en portal med uppgifter från miljöräkenskaper. Kommissionen (Eurostat) fick i uppdrag att utföra en studie av genomförbarheten av monetär värdering av ekosystemtjänster och studier av datakvalitet när det gäller vatten, energisubventioner och klimatanpassning. Förbättringar har också gjorts vad gäller nya uppgiftskällor för räkenskaperna, pilotstudier, undantag och EU-finansiering.

Nedan anges andra åtgärder med rättslig grund som har vidtagits sedan den senaste rapporten till Europaparlamentet och rådet.

- Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2024/1769 ([10]) vad gäller uppdatering av den vägledande sammanställningen över miljövänliga varor och tjänster samt över miljövänliga ekonomiska aktiviteter. Genom denna förordning fastställdes referensförteckningen över tillämpningsområdet för sammanställningen av bilaga V till förordning (EU) nr 691/2011.
- Kommissionens delegerade förordning (EU) 2025/1131 ([11]) om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 691/2011 vad gäller investeringar för begränsning av klimatförändringar och införande av klassifikationen av miljöändamål. Begränsning av klimatförändringar, inbegripet förknippade investeringar, är avgörande för att uppnå målet om klimatneutralitet i EU senast 2050. Av denna anledning tas variabler från andra investeringar för begränsning av klimatförändringar med i de europeiska miljöräkenskaperna. Uppgifterna omfattar alla sektorer och verksamheter i ekonomin som är relevanta för begränsning av klimatförändringarna och är kategoriserade per medlemsstat. Den första inlämningen av uppgifter om investeringar för att begränsa klimatförändringar ska ske senast oktober 2025. Klassificeringen av miljöändamål är en ny klassificering som fastställdes av FN 2024 och som ersätter den gamla klassificeringen av miljöskyddsåtgärder och miljöskyddskostnader (CEPA 2000) samt klassificeringen av resurshanteringsåtgärder (CReMA 2008).
- Genom kommissionens delegerade förordning (EU) 2023/137 ([12]) infördes Nace rev. 2 uppdatering 1. Eftersom näringsgrensindelningen Nace reglerar medlemsstaternas datainlämning till kommissionen (Eurostat) för miljöräkenskaper ändrades bilagorna IV och V till förordning (EU) nr 691/2011 genom kommissionens delegerade förordning (EU) 2025/472 ([13]) genom att de krav på inlämning av uppgifter som uttrycks i Nace rev. 2 uppdaterades för att anpassa dem till de uppdateringar som gjorts. Genomförandet

([10]) EUT L, 2024/1769, 27.6.2024, ELI: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX:32024R1769.

([11]) EUT L, 2025/1131, 4.6.2025, ELI: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=OJ:L_202501131.

([12]) EUT L 19, 20.1.2023, s. 5, ELI: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=CELEX:32023R0137.

([13]) EUT L, 2025/472, 11.3.2025, ELI: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=OJ:L_202500472.

av Nace rev. 2 uppdatering 1 i förordning (EU) nr 691/2011 kommer att inledas längre fram.

Trots det intensiva förberedande tekniska arbetet för de tre nya modulerna med alla medlemsstater begärde åtta länder undantag för genomförandet av en eller flera av de tre nya modulerna, vilket innebär att de kommer att börja rapportera uppgifter 1–2 år senare än övriga medlemsstater. Alla ansökningar om undantag var vederbörligen motiverade och beviljades genom kommissionens genomförandebeslut (EU) 2025/1170 av den 13 juni 2025 ([14]). Tretton medlemsstater begärde undantag för inlämning av uppgifter om investeringar för begränsning av klimatförändringar under ett eller två år från och med oktober 2025.

Nya uppgifter och indikatorer, nya publikationer

Sedan den senaste rapporten 2022 har kommissionen (Eurostat) förutom de nya modulerna ökat mängden av och förbättrat kvaliteten på den information som finns tillgänglig från miljöräkenskaperna.

- Kommissionen (Eurostat) har offentliggjort
    - en portal för statistiska data för miljöräkenskaper (resultattavlan) ([15]) och
    - en digital publikation om begränsning av klimatförändringar ([16])

  i enlighet med artikel 10 i den ändrade förordningen.

  Båda produkterna släpptes i december 2024. Resultattavlan sammanfattar viktiga indikatorer för miljöräkenskaper på ett användarvänligt och interaktivt sätt. Den digitala publikationen ”Statistik om begränsning av klimatförändringar” innehåller interaktiva diagram och kartor så att användarna kan ta del av miljökontouppgifter.

- Sedan november 2021 har kommissionen (Eurostat) offentliggjort uppskattningar av kvartalsvisa växthusgasutsläpp ([17]) som är helt förenliga med nationalräkenskaperna. De offentliggörs redan fyra och en halv månad efter referensperiodens slut. Ett snabbt offentliggörande av utsläppsuppskattningar svarar ur politisk synvinkel mot behovet av snabbare och mer frekvent information. De nya uppskattningarna kräver ingen ytterligare rapportering från medlemsstaterna.
- Utöver offentliggörandet av de uppgifter som medlemsstaterna inrapporterar enligt förordningen offentliggör Eurostat tidiga uppskattningar av räkenskaperna över utsläpp av växthusgaser vid T + 12 månader efter referensperiodens slut och vid T + 6 månader för räkenskaper över materialflöden.

([14]) EUT L, 2025/1170, 16.6.2025, ELI: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=OJ:L_202501170.

([15]) https://ec.europa.eu/eurostat/cache/dashboard/environmental-accounts/.

([16]) https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Statistics_on_climate_change_mitigation&action=statexp-seat&lang=sv.

([17]) https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Quarterly_greenhouse_gas_emissions_in_the_EU&action=statexp-seat&lang=sv.

- Kommissionen (Eurostat) kombinerar miljöräkenskaper med makroekonomiska modeller såsom multiregionala input-outputtabeller för att ta fram bättre och mer detaljerade miljöavtryck av EU:s konsumtion, såsom dess växthusgas ([18])- eller materialavtryck ([19]).

Metoder för uppgiftsinsamling och administrativ börda

Miljöräkenskaper kräver i allmänhet inte att medborgare eller företag fyller i nya enkäter, eftersom de främst använder uppgifter som nationella myndigheter redan har. Dessa befintliga uppgifter kompletteras ofta vid behov med ytterligare uppskattningar, t.ex. från modeller. Utöver uppgifter från nationalräkenskaperna integrerar miljöräkenskaperna uppgifter från en rad olika källor, däribland statistik om energi, transport, material, jordbruk och skogsbruk, offentliga utgifter och beskattning, samt icke-statistiska källor såsom jordobservationsdata, data från biofysiska modeller och information om biologisk mångfald från medborgarforskning.

För att uppfylla uppgiftskraven i förordningen kan myndigheterna i medlemsstaterna behöva justera befintliga uppgifter så att de anpassas till begreppen i förordningen. Dessa justeringar kan kräva ett visst arbete från de nationella myndigheternas och medborgarnas sida, såsom anpassade eller utökade hushålls- eller företagsundersökningar för att tillhandahålla uppgifter för utvalda variabler i miljöräkenskaperna.

Medlemsstaterna kan även välja att införa särskilda insamlingar av uppgifter till miljöräkenskaperna för att förbättra uppgifternas kvalitet. Vissa länder har till exempel genomfört undersökningar för att komplettera sina andra uppgiftskällor för räkenskaperna över sektorn för miljövänliga varor och tjänster (bilaga V till förordningen). Dessa undersökningar görs varje år eller med några års mellanrum. Den ytterligare börda som detta medför för företagen är mycket liten.

Sammanfattningsvis är den administrativa bördan för företag och hushåll när det gäller att tillhandahålla uppgifter för miljöräkenskaper mycket liten.

När det gäller den administrativa bördan för de nationella myndigheterna ser situationen ut på följande sätt. De nationella myndigheterna, vanligtvis de nationella statistikbyråerna eller ibland energi- eller miljöministerierna, utför det mesta av arbetet med att ta fram räkenskaperna. Andra nationella myndigheter som bidrar till räkenskaperna är naturskyddsmyndigheter och skattemyndigheter. Detta arbete består till stor del i att återanvända och integrera befintliga statistiska datakällor såsom företagsundersökningar och icke-statistiska datakällor såsom administrativa register.

([18]) https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Greenhouse_gas_emission_footprints&action=statexp-seat&lang=sv.

([19]) https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Material_flow_accounts_statistics_-_material_footprints&action=statexp-seat&lang=sv.

Det genomsnittliga antalet anställda vid de nationella myndigheterna som krävs för att sammanställa räkenskaperna uppskattas till mellan sex och nio heltidsekvivalenter för förordningens nio bilagor ([20]).

De äldre bilagorna I–VI kräver i genomsnitt 0,5–1 heltidsekvivalenter var. Inledningsvis beräknas de tre nya bilagorna kräva två till tre ytterligare heltidsekvivalenter vid varje nationell myndighet ([21]), där det exakta antalet beror på faktorer som medlemsstatens omständigheter och befintliga uppgiftskällors omfattning.

I takt med att produktionssystemen mognar över tid kan effektivitetsvinster förväntas.

Att minska och förenkla bördorna är mycket viktigt för kommissionen. I samarbete med nationella statistiska myndigheter genomför Eurostat särskilda åtgärder för att minska belastningen vid uppgiftsinsamling och rapportering.

- Eurostats personal utvecklar metoder, utarbetar riktlinjer, tillhandahåller sammanställningsverktyg, driver expertgrupper och förvaltar bidrag som är avgörande för att skapa effektivitet och samordning i medlemsstaterna.
- Kommissionens (Eurostats) expertgrupper samordnar framtagning av uppgifter, främjar utbyte av god praxis och gemensamma lösningar samt ökar effektiviteten.
- Kommissionen (Eurostat) har utvecklat och försett medlemsstaterna med ett sammanställningsverktyg samt EU-omfattande data för räkenskaper över ekosystemtjänster (Inca-verktyget) och ett sammanställningsverktyg för energiräkenskaper (PEFA Builder). Det kommer inte att krävas någon större ansträngning av de medlemsstater som använder dessa verktyg för att genomföra räkenskaper av god kvalitet över energi- och ekosystemtjänster. Medlemsstaterna kan också använda sina egna verktyg och uppgifter.
- Räkenskaper över ekosystemens omfattning och tillstånd kan till stor del baseras på befintliga EU-omfattande uppgifter.
- Flera nationella myndigheter har använt bidrag (som medfinansieras av kommissionen) för att införa metoder eller utveckla de verktyg som krävs för att ta fram uppgifter och därigenom bli effektivare.

Dessa initiativ från kommissionen (Eurostat) har avsevärt minskat den administrativa bördan och kostnaderna för medlemsstaterna. Minskningen uppskattas till ungefär en till två heltidsekvivalenter per medlemsstat och minst två miljoner euro per år för alla medlemsstater tillsammans.

Sammanfattningsvis är bördan för de nationella myndigheterna begränsad och mycket mindre jämfört med fördelarna med miljöräkenskaper. Eurostat är mycket uppmärksamt och strävar

([20]) Källa: Medlemsstaternas nationella statistikbyråer. Uppgifterna samlades in i 2020 års kostnadsanalys av europeisk statistik.

([21]) Källa: Medlemsstaternas nationella statistikbyråer. Uppgifterna samlades in 2021 från, och för diskussion inom, expertgruppen Dimesa (direktörsgruppen för sektor- och miljöstatistik samt sektor- och miljöräkenskaper).

ständigt efter att minska bördan för uppgiftsinsamlingen. I detta syfte upprätthåller Eurostat ständig kommunikation med medlemsstaterna vad gäller denna fråga.

(4) STATISTIKENS GENOMFÖRBARHET OCH EFFEKTIVITET

Hur effektiva miljöräkenskaperna är beror på två faktorer: för det första på hur befintlig information kan omorganiseras till en enda räkenskapsram, och för det andra på hur räkenskaperna används samt i vilken utsträckning.

När det gäller den första faktorn illustreras detta av uppskattningen av ekosystemtjänsten för försörjning med grödor i den nya bilagan IX på grundval av befintlig information från materialflödesräkenskaperna i bilaga III.

När det gäller den andra faktorn ligger miljöräkenskaperna till grund för ekonomiska analyser och konsekvensbedömningar och används för att övervaka framstegen mot de politiska målen. Flera indikatorer för miljöräkenskaper, såsom materialavtrycket, graden av cirkulär materialanvändning, miljöskatternas andel av de totala skatteintäkterna och växthusgasavtrycket från EU:s förbrukning, har använts för att övervaka EU:s framsteg mot målen för hållbar utveckling ([22]) och i övervakningen av det åttonde allmänna miljöhandlingsprogrammet för unionen till 2030 ([23]).

Inom EU:s övervakningsram för den cirkulära ekonomin ([24]) sammanställs flera indikatorer för insatsmaterial i ekonomin samt användning av primära och sekundära material med hjälp av miljöräkenskaperna.

Indikatorer som härrör från miljöräkenskaperna kommer också att bidra till att övervaka EU:s framsteg mot att uppnå målen i konventionen om biologisk mångfald ([25]) och effektiviteten i annan politik för skydd av biologisk mångfald och nollförorening.

Indikatorerna för ekosystemens tillstånd är anpassade till de indikatorer som används för att övervaka förordningen om restaurering av natur. Detta innebär att miljöräkenskaper kan användas för att övervaka EU:s framsteg mot att uppnå de relevanta målen.

Presentationen av politiskt relevanta indikatorer i den nya resultattavlan för miljöräkenskaper ([26]) och den djupgående analysen av det ömsesidiga beroendet mellan begränsning av klimatförändringar och ekonomisk verksamhet som presenteras i den digitala

([22]) https://data.europa.eu/doi/10.2785/1111373. Indikatorer för målen för hållbar utveckling som bygger på miljöräkenskaper är ”intensiteten i industrins utsläpp till luft”, ”materialavtryck”, ”bruttoförädlingsvärde i miljösektorn”, ”andelen cirkulär materialanvändning” och ”andelen miljöskatter i de totala skatteintäkterna”. Rapporten i fråga använder även koldioxidavtryck i kapitlet om spridningseffekter.

([23]) https://www.eea.europa.eu/en/topics/at-a-glance/state-of-europes-environment/environment-action-programme/8th-eap-indicator-based-progress.

([24]) https://ec.europa.eu/eurostat/web/circular-economy/monitoring-framework?etrans=sv.

([25]) Https://www.cbd.int/gbf.

([26]). Https://ec.europa.eu/eurostat/cache/dashboard/environmental-accounts/.

publikationen om begränsning av klimatförändringar ([27]) kommer att främja användningen av räkenskaperna för beslutsfattande.

Genomförbarheten hos de nya moduler som läggs till i förordningen är inbyggd i deras utformning, eftersom de har testats av särskilda arbetsgrupper med nationella experter och/eller genom ekonomiskt stöd innan kommissionen föreslog ändringen. Metodstöd i form av handböcker tillhandahålls av kommissionen (Eurostat) i samarbete med medlemsstaterna.

(5) KVALITETEN PÅ DE UPPGIFTER SOM ÖVERFÖRTS SEDAN FÖRRA RAPPORTEN

Enligt förordningen ska medlemsstaterna och EES-länderna lämna uppgifter och rapporter om kvaliteten på deras uppgifter till Eurostat ([28]). Ett fåtal kandidatländer och potentiella kandidatländer för EU-medlemskap lämnar också in uppgifter som krävs enligt förordningen på helt eller delvis frivillig basis. Denna genomföranderapport fokuserar på den första gruppen med länder (EU/EES-länder). Eurostat validerar de mottagna uppgifterna samt rapporterna om uppgifternas kvalitet och offentliggör dem på sin webbplats ([29]), tillsammans med tekniska förklaringar, metodförklaringar och bakgrundsinformation ([30]).

De flesta medlemsstater lämnar in fullständiga datauppsättningar och rapporter av kvalitet inom de tidsfrister som fastställs i förordningen ([31]). Under rapporteringsperioderna missade några medlemsstater tidsfristerna, för det mesta med endast några dagar, men detta hade ingen påtaglig inverkan på användarna.

På det hela taget är de statistiska uppgifter som medlemsstaterna lämnat in för alla bilagor enligt förordningen av mycket god kvalitet och har förbättrats ytterligare mellan 2022 och 2025. Detta dokumenteras i de kvalitetsindikatorer för räkenskaper över utsläpp till luft och materialflödesräkenskaper som Eurostat offentliggör tillsammans med metadata. Samstämmigheten mellan energiräkenskaperna och räkenskaperna över utsläpp till luft bedöms regelbundet och har också förbättrats.

Eftersom många medlemsstater har beviljats undantag förväntar sig kommissionen (Eurostat) att kvaliteten (fullständigheten) i de nyligen införda uppgifterna för bilaga V om investeringar för begränsning av klimatförändringar kommer att förbättras under de kommande två åren. Denna extra tid kommer att göra det möjligt för dem att förbereda sig bättre. För de första åren av inlämning av uppgifter kommer uppgifter därför att saknas för dessa medlemsstater, och Eurostat kommer att i stället uppskatta dem med hjälp av beräkningsmodeller. Förbättringar

([27]) https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Statistics_on_climate_change_mitigation&action=statexp-seat&lang=sv.

([28]) Schweiz har sedan december 2019 inrapporterat uppgifter i enlighet med det bilaterala avtalet mellan Schweiz och Europeiska unionen om statistiska uppgifter. Liechtenstein är fullständigt undantaget från förordning (EU) nr 691/2011, i enlighet med gemensamma EES-kommitténs beslut nr 98/2012 av den 30 april 2012 om ändring av bilaga XXI (Statistik) till EES-avtalet (EUT L 248, 13.9.2012, s. 36, ELI: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=CELEX:22012D0098&qid=1764652619068).

([29]) https://ec.europa.eu/eurostat/web/main/data/database?etrans=sv.

([30]) https://ec.europa.eu/eurostat/web/environment/overview?etrans=sv.

([31]) https://circabc.europa.eu/ui/group/c4687299-277c-42f8-8747-dee3f17341de/library/f4f240c1-054c-4363-b598-7b3b9efb14e4/details.

krävs fortfarande på detta område. Kommissionen (Eurostat) fortsätter att samarbeta med medlemsstaterna för att lösa tekniska och metodologiska problem.

Ytterligare åtgärder för att förbättra uppgifternas kvalitet planeras eller håller redan på att genomföras, vilket beskrivs närmare i nästa avsnitt.

(6) FÖRBÄTTRINGSÅTGÄRDER

Kommissionen (Eurostat) och medlemsstaterna har enats om en europeisk strategi för miljöräkenskaper. Den nuvarande versionen omfattar perioden 2024–2028 ([32]). Denna strategi, som inte krävs enligt förordningen, innehåller ett arbetsprogram och samordnar de europeiska insatserna för att öka användningen av miljöräkenskaperna och vidareutveckla dem, inklusive eventuella nya moduler. När det gäller genomförandet av förordningen har strategin följande mål:

- Förbättra kommunikationen om och öka användningen av miljöräkenskaperna. Detta kommer att säkerställa att de förblir användbara för politik och andra typer av användningsfall. Detta mål kan också omfatta mer aktuella uppgifter, visualiseringar och presentationer. Det inbegriper även ytterligare användning av indikatorer baserade på miljöräkenskaper eller medvetandehöjande åtgärder och tillhandahållande av information till expertanvändare och allmänheten.
- Eurostat har exempelvis för avsikt att offentliggöra tidiga skattningar av energiräkenskaper under 2026. Exempel på nya kommunikationsprodukter finns i avsnitt 4.
- Förbereda genomförandet av de tre nya modulerna om skogar, ekosystem och miljösubventioner (avsnitt 3). Förberedelserna omfattar frivillig insamling av uppgifter, publicering av Eurostats handböcker, överenskomna regler för datavalidering och utbildning för nationella sammanställare.
- Samarbeta med andra producenter av uppgifter. Detta gäller både samarbete med delar av statistiksystemet (t.ex. socialstatistik, för att utveckla bredare mått på hållbarhet) och med andra producenter utanför statistiksystemet (t.ex. miljöorgan, forskarsamhället och ministerier). Det omfattar också samarbete och metodologisk samordning med det internationella statistiksamfundet, till exempel vad gäller översynen av SNA, ENS 202X och arbetet med handboken *Balance of Payments and International Investment Position Manual*, 7:e upplagan (BPM7). Den kommande reviderade nationalräkenskapsstandarden ENS 202X kommer i mycket högre grad än tidigare att omfatta naturresurser.
- Utforska nya uppgiftskällor för att förbättra uppgiftskvaliteten och effektivisera framtagningen av uppgifter.

([32]) https://ec.europa.eu/eurostat/documents/1798247/6191525/European+Strategy+for+Environmental+Accounts.pdf/beb67371-bcdf-442e-b323-22c891b717a4?t=1707816517927.

- Upprätta en forskningsagenda för europeiska miljöräkenskaper för framtiden. En första version av forskningsagendan fastställdes i mitten av 2025.

Strategin åtföljs av en handlingsplan med en förteckning över åtgärder och tidsfrister för samtliga målsättningar som anges ovan.

(7) FÖRSLAG TILL NYA MODULER OCH NYA MILJÖSTATISTISKA PRODUKTER

Kommissionen kan föreslå nya moduler för de ämnen som förtecknas i artikel 4.2 ([33]) – särskilt angående energisubventioner – på grundval av resultaten av de pilot- och genomförbarhetsstudier som genomförts av medlemsstaterna.

För två av dessa ämnen (subventioner till fossila bränslen och anpassning till klimatförändringar) har kommissionen (Eurostat) utvecklat följande statistiska verktyg under de senaste två till tre åren.

- En frivillig insamling av uppgifter om potentiellt miljöskadliga subventioner som inleddes 2023 och som ska fortsätta varje år. Utvärderingen av metoden och resultaten görs i samarbete med medlemsstaterna.
- En experimentell metod och makroekonomiska uppgifter om anpassning till klimatförändringar, på grundval av tillgängliga statistiska uppgifter.

EU:s arbete med dessa två frågor är ett viktigt internationellt bidrag till det tredje G20-initiativet om förbättrad uppgiftsfrekvens och till uppdateringen av den internationella centrala ramen för integrerade miljöräkenskaper.

Kommissionen och medlemsstaterna kommer tillsammans att fortsätta att utveckla nya moduler. Enligt artikel 4 i förordningen ska kommissionen göra en bedömning av metodmöjligheter och genomförbarheten vad gäller en monetär värdering av ekosystemtjänster. Enligt artikel 10 i förordningen ska kommissionen bedöma kvaliteten på tillgängliga uppgifter om energisubventioner, inbegripet subventioner för fossila bränslen, om klimatanpassning och om vatten.

Kommissionen (Eurostat) anser dock att det inte är rätt tidpunkt att föreslå nya moduler om inte efterfrågan på dem ökar ur ett politiskt perspektiv. Genomförandet av de tre nya modulerna kräver betydande ansträngningar från medlemsstaternas sida. Erfarenheterna från de två första modulomgångarna 2011 och 2014 har också visat att kommissionen och medlemsstaterna måste fortsätta investera i produktionssystem och i förbättring av uppgiftsproduktionen över flera inlämningar av uppgifter innan produktionssystemen är mogna och uppgifternas kvalitet är stabil.

(8) SLUTSATSER

Sedan den senaste rapporten har kommissionen och medlemsstaterna gjort ytterligare framsteg i genomförandet av de europeiska miljöräkenskaperna enligt förordning (EU) nr 691/2011, särskilt genom att

([33]) Vattenräkenskaper (kvantitativa och kvalitativa), räkenskaper över resursförvaltningskostnader, subventioner eller stödåtgärder som kan vara skadliga för miljön och avfallsräkenskaper.

- utvidga tillämpningsområdet med tre nya tematiska moduler som lagts till förordningen, samt nya variabler för investeringar för begränsning av klimatförändringar,
- förbättra uppgiftskvaliteten och effektivisera framtagningen av uppgifter,
- utöka kommunikationen om miljöräkenskaper,
- utveckla ytterligare indikatorer för att tillgodose användarnas behov, samt
- kontinuerligt bedöma behovet av att anpassa och förbättra kvaliteten på de europeiska miljöräkenskaperna mot bakgrund av nya prioriteringar och områden.